

PAPER DETAILS

TITLE: Orta Karadeniz (Sinop) kıyılarında avlanan iki dil balığı türünün (*Solea solea* Linnaeus, 1758 ve *Pegusa lascaris* Risso, 1810) boy-agirlik ilişkilerinin belirlenmesi

AUTHORS: Ferhat BUYUKDEVICI, Osman SAMSUN, Ugur ÖZSANDIKÇI

PAGES: 120-126

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1293605>

The length-weight relationships of two flatfish species (*Solea solea* Linnaeus, 1758 and *Pegusa lascaris* Risso, 1810) caught in the Middle Black Sea coasts

Ferhat Büyükdeveci^{*1}, Osman Samsun², Uğur Özsandıkçı²

*Corresponding author: ferhat.bykdeveci@gmail.com

Received: 17.09.2020

Accepted: 08.12.2020

Affiliations

¹Republic of Turkey Ministry of Agriculture and Forestry, Adana Directorate of Provincial Agriculture and Forestry, 01100 Sarıçam-Adana, TURKEY

²Sinop University, Faculty of Fisheries, Department of Fishing and Processing Technology, 57000, Akliman-Sinop, TURKEY.

Keywords

Common sole

*Solea solea**Pegusa lascaris*

Length-weight relationship

Middle Black Sea

ABSTRACT

The study was performed between September 2015 and August 2016 with trammels nets having a different mesh sizes (32 mm, 36 mm and 40 mm), which are extensively used in Middle Black Sea coastal fisheries. Common sole (*Solea solea* L., 1758 and *Pegusa lascaris* R., 1840) are caught as bycatch in the area with trammel nets. The average length of the species caught in the study were 18.8 ± 2.04 cm for *S. solea* and 14.8 ± 1.55 cm for *P. lascaris*. The average weight of the *S. solea* and *P. lascaris* were 38.7 ± 24.4 g and 29.7 ± 12.39 g, respectively. The length-weight relationship of *S. solea* and *P. lascaris* caught with trammel nets on the shore of Middle Black Sea were calculated as $W = 0.0028L^{3.4226}$ ($R^2 = 0.9228$, $N = 528$) and $W = 0.0049L^{3.2117}$ ($R^2 = 0.913$, $N = 558$), respectively. The findings, which were presented for the first time for sole fish species in the Middle Black Sea, are expected to be a source for future studies.

Orta Karadeniz (Sinop) kıyılarında avlanan iki dil balığı türünün (*Solea solea* Linnaeus, 1758 ve *Pegusa lascaris* Risso, 1810) boy-ağırlık ilişkilerinin belirlenmesi

ÖZET

Bu çalışma, Orta Karadeniz kıyı balıkçılığında yoğun olarak kullanılan farklı ağ göz açıklığına sahip (32 mm, 36 mm ve 40 mm) fanyalı uzatma ağları ile Eylül 2015-Ağustos 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bölgede uzatma ağları ile yapılan avcılıkta dil balıkları (*Solea solea* L., 1758 ve *Pegusa lascaris* R., 1840) hedef dışı tür olarak avlanmaktadır. Araştırmada avlanan türlerin ortalama boyları sırasıyla $18,8 \pm 2,04$ cm ve $14,8 \pm 1,55$ cm, olarak saptanmıştır. Türlerin ortalama ağırlıkları ise *S. solea* için $38,7 \pm 24,4$ g, *P. lascaris* için $29,7 \pm 12,39$ g olarak belirlenmiştir. Orta Karadeniz kıyılarında uzatma ağları ile avlanan *S. solea* ve *P. lascaris* dil balığı türlerinin boy-ağırlık ilişkileri sırasıyla $W = 0,0028L^{3.4226}$ ($R^2 = 0,9228$, $N = 528$) ve $W = 0,0049L^{3.2117}$ ($R^2 = 0,913$, $N = 558$) şeklinde hesaplanmıştır. Bu çalışma dil balığı türleri için Orta Karadeniz'deki ilk veri niteliği oluştururken, yapılacak diğer çalışmalaraya kaynak oluşturması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Dil Balığı

*Solea solea**Pegusa lascaris*

Boy-Ağırlık İlişkisi

Orta Karadeniz

Giriş

Deniz balıkları ve omurgasız canlıların boy-ağırlık ilişkileri, balıkçılık biyolojisi, stok değerlendirme ve yönetiminde yaygın olarak kullanılmaktadır

(Froese, 2006). Balık stoklarının nispi durumunun belirlenmesinde boy-ağırlık ilişkisinin tespiti (LWR) balık stokları açısından önemli bilgiler sağlamakta ve çeşitli uygulamalarda kullanılmaktadır. Bu uygulamalardan bazıları; mevcut balık stoğunun

Cite this article as

Büyükdeveci, F., Samsun, O. & Özsandıkçı, U. (2020). The length-weight relationships of two flatfish species (*Solea solea* Linnaeus, 1758 and *Pegusa lascaris* Risso, 1810) caught in the Middle Black Sea coasts. *Marine and Life Sciences*, 2(2): 120-126. (In Turkish)

değerlendirilmesini ve farklı bölgelerde bulunan balık popülasyonlarının karşılaştırılmasını içermektedir. Bunun yanısıra boy-ağırlık ilişkilerinin balıkçılık alanındaki araştırmalarda önemli bir yere sahiptir. Boy-ağırlık ilişkisi parametreleri (a ve b); stok değerlendirme modelleri için balığın boyundan ağırlığını tahmin edilmesine, boy-frekans dağılımlarından biyokütle tahminine, balığın kondisyon indeksinin hesaplanması ve farklı bölgelerdeki popülasyonlarının yaşam süreçlerinin karşılaştırılmasına olanak sağlar (Pauly, 1993; Petrakis ve Stergiou, 1995; Moutopoulos ve Stergiou, 2002).

Boy-ağırlık ilişkisi, türlerin vücut şecline ve balık bireylerinin kondisyonuna göre değişmektedir. Ayrıca boy-ağırlık ilişkisi balıklarda, somatik büyümeyen izometrik mi yoksa allometrik mi olduğunu belirlemek ve başlangıçta balığın durumu hakkında bilgi sağlamakadır (Le Cren, 1951; Ricker, 1975). Balıklarda kondisyon genellikle ortamdaki besinlerin varlığını ve örneklemme dönemi öncesi büyümeyi yansıtma ile birlikte bu durum değişken ve dinamiktir. Aynı örneklem içerisinde bireyler önemli ölçüde değişkenlik göstermekte her popülasyondaki bireylerin kondisyonları yıllara ve mevsimlere göre farklılık göstermektedir. Bazı türler için cinsiyet ve gonad gelişimi (Schneider ve ark., 2000), habitat, beslenme, mide dolgunluğu gibi birçok faktör balıklarda boy-ağırlık ilişkisini etkileyen önemli değişkenlerdir (Esmaeili ve Ebrahimi, 2006; Yeşilçicek ve ark., 2015).

Türkiye denizleri içerisinde tür çeşitliliği düşük olan Karadeniz'de özellikle ekonomik olarak avlanan pelajik ve demersal birçok balık türü üzerine yapılan balıkçılık biyolojisi, populasyon dinamiği ve boy-ağırlık ilişkisi çalışmaları mevcuttur (Kalaycı ve ark., 2007; Özdemir ve ark., 2009; Özdemir ve Duyar, 2013). Pelajik türler üzerine yapılan çalışmalar başta hamsi olmak üzere çaca, lüfer, istavrit, tırsı balıkları üzerine yoğunlaşmaktadır (Samsun ve ark., 2006; Erdem ve Özdemir, 2008; Özdemir ve ark., 2015). Demersal türler üzerine yapılan çalışmalar ise mezgit başta olmak üzere barbunya ve kalkan balıklarını kapsamaktadır (Erdem ve ark., 2007; Özdemir ve Erdem, 2011; Sağlam ve Sağlam, 2012; Samsun ve ark., 2017; Özdemir ve ark., 2017a; Çalık ve Sağlam, 2017; Samsun ve Akyol, 2017; Özdemir ve Erdem, 2018; Özdemir ve ark., 2018). Özellikle Karadeniz'de sürdürülen endüstriyel ve kıya balıkçılığında av araçlarına yoğun olarak başta yengeç türleri olmak üzere birçok balık türüne ait hedef dışı türler yakalanmaktadır (Kasapoğlu ve Düzgüneş, 2013; Özdemir ve ark., 2017b). Karadeniz'de avlanan birçok hedef dışı balık türleri üzerine yapılan

çalışmalar ise yetersiz olmakla beraber dil balığı türleri (*Solea solea* ve *Pegusa lascaris*) üzerine yapılan çalışma sayısı ise oldukça azdır (Yeşilçicek ve ark., 2015).

Ülkemizde avlanan dil balıklarının boy ağırlık ilişkisi birçok araştırmacı tarafından farklı bölgelerde çalışılmışmasına rağmen (Özaydın ve Taskavak., 2006; İlkyaz ve ark., 2008; Yeşilçicek ve ark., 2015; Demirel ve Dalkara., 2012; Acarlı ve ark., 2014; Özaydın., 2007; Acarlı ve ark., 2009) Sinop bölgesinde herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Bu çalışmada Orta Karadeniz kıyılarında kullanılan ve farklı göz açıklığındaki (32 mm, 36 mm ve 40 mm) fanyalı uzatma ağları ile avlanan, Karadeniz'de sınırlı sayıda araştırma yapılmış olan dil balığı (*S. solea* ve *P. lascaris*) türlerinin boy, ağırlık özellikleri ile boy-ağırlık ilişkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem

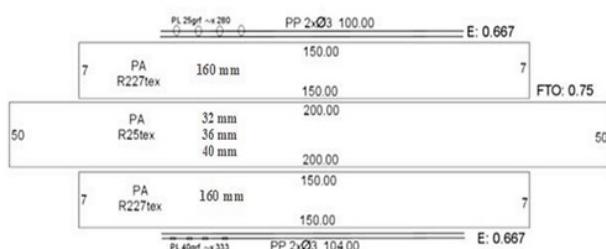
Araştırma, Orta Karadeniz'in önemli balıkçılık merkezlerinden biri olan Sinop ili kıyılarında kıya balıkçıları tarafından yoğun olarak kullanılan fanyalı dip uzatma ağları ile Eylül 2015-Ağustos 2016 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırma sahasını $41^{\circ}53'50''N$ - $35^{\circ}12'16''E$ ve $42^{\circ}00'44''N$ - $35^{\circ}12'16''E$ koordinatları arasında kalan av bölgeleri oluşturmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Araştırmanın yürütüldüğü av sahası

Araştırmada fanya göz açıklığı 160 mm olan 32 mm, 36 mm ve 40 mm tor göz açıklığına sahip üç farklı fanyalı dip uzatma ağı kullanılmıştır. Ağlar Polyamid (PA) materyalden üretilmiş olup donatılmadan önce tor ağ 200 metre fanya ağı 150 metre uzunluğa sahiptir. Ağlar tor ağ için 0,67 donam faktörü ve 0,75 fanya tor oranı ile donatılmıştır. Tor ağın yükseklikteki ağ göz sayısı 50, fanyadaki göz sayısı 7 göz olarak alınmış ve donatılmıştır. Yaka halatları polipropilen (PP) materyale sahiptir. Mantar yakada yaklaşık 280 adet yüzdürücü kullanılırken, kurşun yakadaki

batırıcı sayısı 333 adettir. Şekil 2' de araştırmada kullanılan fanyalı uzatma ağının planı gösterilmiştir.

Şekil 2. Araştırmada kullanılan fanyalı uzatma ağlarının teknik planı ve özelliklerini gösteren bir tablo.

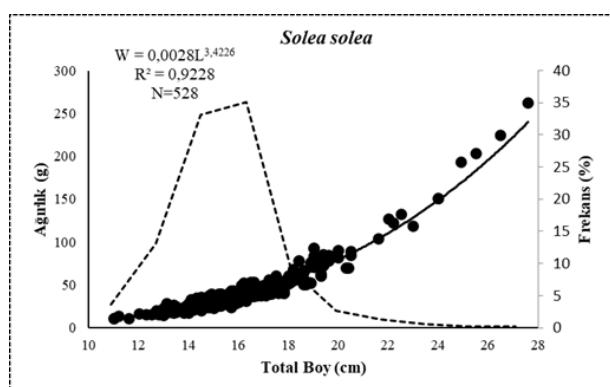
Araştırmada kullanılan av araçları ile avcılık faaliyeti tamamlandıktan sonra geminin güvertesine alınmıştır. Avlanan ürünler ağılardan ayıkalınarak türlerine göre kasalara ayrılmıştır. Genel olarak avlanan tüm türlerin toplam av miktarları (kg), bireysel boy (cm) ve ağırlık (g) ölçümleri yapılmıştır. Laboratuvar ortamında incelenen balıkların boy-ağırlık ilişkisinin (LWR) belirlenmesinde Pauly (1984) tarafından önerilen $W = aL^b$ eşitlik kullanılmıştır. Bu eşitlikte; W: ağırlık (g), a ve b: regresyon sabitleri ve L: tam boyu (cm) göstermektedir.

Bulgular ve Tartışma

Solea solea (Linnaeus, 1758)

Solea solea türüne ait boy ve ağırlık değerleri Tablo 1'de gösterilmiştir. Fanyalı ağılar ile avlanan *S. solea* türünün minimum boyu 11,00 cm, maksimum boyu 27,60 cm ve ortalama boyu $18,8 \pm 2,04$ cm, olarak bulunmuştur. Avlanan *S. solea* türü ağırlık açısından değerlendirildiğinde ise balık bireylerinin minimum ağırlığı 10,70 g, maksimum ağırlığı 263,20 g ve ortalama ağırlığı ise $38,67 \pm 24,35$ g olarak hesaplanmıştır.

Araştırma boyunca örneklenen dil balığının boy-ağırlık arasında $W = 0,0028L^{3,4226}$ ($n=528$ $r=0,9606$) ilişkisi olduğu ve b değeri $3,423 \pm 0,043$ olarak

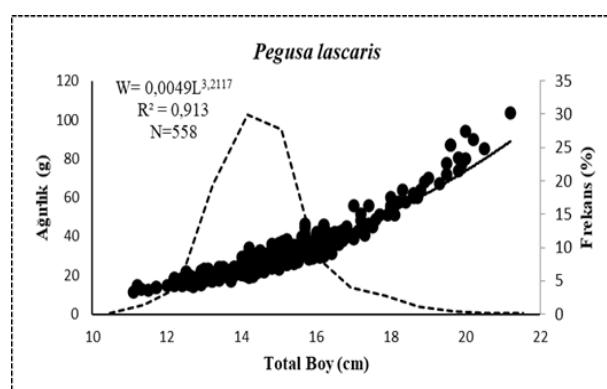
Şekil 3. *S. solea* türüne ait boy-ağırlık ilişkisi grafiği

belirlenmiştir. Boy ağırlık ilişkisinden elde edilen diğer bir parametre olan "a" değeri ise 0,0028 olarak hesaplanmıştır. *Solea solea* balıklarının boy ve ağırlık değişkenleri arasında yapılan regresyon analizi sonucunda hesaplanan korelasyon katsayıları ilişkinin oldukça kuvvetli olduğunu ortaya koymuş, r değeri ise 0,9606 olarak hesaplanmıştır. Genel olarak balıkların pozitif allometrik büyümeye gösterdiği saptanmıştır (Şekil 3).

Pegusa lascaris (Risso, 1810)

P. lascaris balığına ait boy ve ağırlık değerleri Tablo 1'de gösterilmiştir. Fanyalı ağılar ile avlanan *P. lascaris* balığının minimum boyu 11,1 cm, maksimum boyu 21,2 cm ve ortalama boyu $14,84 \pm 1,55$ cm olarak bulunmuştur. Avlanan *P. lascaris* balığı ağırlık açısından değerlendirildiğinde ise balık bireylerinin minimum ağırlığı 11,80 g, maksimum ağırlığı 103,70 g ve ortalama ağırlığı ise $29,74 \pm 12,39$ g olarak hesaplanmıştır.

Araştırma boyunca örneklenen *P. lascaris* balığının boy-ağırlık arasında $W = 0,0049L^{3,2117}$ ($n=558$ $r=0,9555$) ilişkisi olduğu ve b değeri $3,212 \pm 0,042$ olarak belirlenmiştir. Boy ağırlık ilişkisinden elde edilen diğer bir parametre olan "a" değeri ise 0,0049 olarak hesaplanmıştır. *P. lascaris* balıklarının boy ve ağırlık değişkenleri arasında yapılan regresyon analizi sonucunda hesaplanan korelasyon katsayıları ilişkinin oldukça kuvvetli olduğunu göstermiş, r değeri ise 0,9555 olarak hesaplanmıştır. Genel olarak balıkların pozitif allometrik büyümeye gösterdiği saptanmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. *P. lascaris* türüne ait boy-ağırlık ilişkisi grafiği

S. solea balığı boy-ağırlık ilişkisi üzerine daha önce yapılan bazı çalışmalarında, Özaydın ve Taşkavak (2006) tarafından minimum ve maksimum boyların 20,4 cm ve 37 cm, b değeri ise 3,386 olarak belirlenmiş ve çalışmamızda olduğu gibi balık bireylerinin pozitif allometrik

Tablo 1. *S. solea* ve *P. lascaris* türlerinin boy-ağırlık ilişkileri üzerine yapılan diğer araştırmalar

	Total Boy (cm)		Ağırlık (g)		Boy ağırlık Parametreleri					Bölge	Referans
	Ort. ± SD	Min-Mak	Ort. ± SD	Min-Mak	N	a	b	R	Büyüme		
<i>Solea solea</i>		11-22,1			21	0,0098	3,002	0,98		Kuzey Ege Denizi	Koutrakis ve Tsikliras (2003)
	25,46±3,37	20,4-37,0	134,47±68,37	57-395	74	0,0022	3,386	0,96	+Allometrik	Doğu Ege Denizi	Özaydın ve Taskavak (2006)
					2130	0,0019	3,453	0,95		Adriyatik	Dulčić ve Glamuzina (2006)
					110	0,0021	3,201	0,95		İzmir Körfezi	Özaydın ve ark. (2007)
		14,7-39,2		30-554	79	0,00375		0,97		Saros Körfezi	İşmen ve ark. (2007)
		15-27		27-172	32	0,0051	3,14	0,94		İzmir Körfezi	Gökçe ve ark. (2007)
		20,8-36,0			72	0,003	3,27	0,97		Ege Denizi	İlkyaz ve ark. (2008)
	19,3±4,96	10,5-38,9		65,82-231,95	44	0,0232	2,727	0,71		Ege Denizi	Bayhan (2008)
					45	0,00781	3,08	0,97	+İzometrik	Portekiz	Veiga ve ark. (2009)
					141	0,0111	2,966	0,82		İzmir Körfezi	Acarlı ve ark. (2009)
<i>Pegusa lascaris</i>	23,9±2,8	20,0-33,2			53	0,006	3,055	0,85	+İzometrik	Marmara Denizi	Demirel ve Dalkara (2012)
		18,6-33,7			171	0,0023		0,92	+Allometrik	Ege Denizi	Bilge ve ark. (2014)
					73	0,007	3,053	0,99		İzmir Körfezi	Acarlı ve ark. (2014)
		11,7-22,2		13,25-104,71	309	0,0062	3,111	0,9	+İzometrik	Doğu Karadeniz	Yeşilçicek ve ark. (2015)
	18,8±2,04	11,0-27,6	38,67±24,35	10,70-263,20	528	0,0028	3,423	0,96	+Allometrik	Orta Karadeniz	Bu çalışma
		20,3-33,4		90,00-420,00	22	0,007	3,13		+İzometrik	Portekiz	Mendes ve ark. (2004)
		28,1-66,1			15	0,01	3,069	0,98			Froese ve Pauly (2003)
	11,1±4,37	3,3-24,2			140	0,0068	3,2	0,94	+Allometrik	Portekiz	Veiga ve ark. (2009)
		10,4-22,2		07,01-110,33	93	0,0024	3,484	0,95		Karadeniz	Tsagarakis (2015)
	17,64± 2,19	13,80-26,19	54,61± 27,71	21,46-189,9	110	0,0027	3,43	0,96	+Allometrik	Mediterranean	Adamidou ve ark. (2020)
	14,84±1,55	11,1-21,2	29,74±12,39	11,8-103,7	552	0,0049	3,212	0,96	+Allometrik	Orta Karadeniz	Bu çalışma

büyümeye sahip olduğu görülmektedir. İlkyaz ve ark. (2008) tarafından min-maks boy 20,8 cm ve 36 cm, b değeri ise 3,27, Demirel ve Dalkara (2012) tarafından min-maks boy 20,0 cm ve 33,2 cm olduğu, b değerinin ise 3,055, Yeşilçicek ve ark. (2015) tarafından min-maks boy 11,7 cm ve 22,2 cm, b değeri ise 3,111 olduğu bildirilmiştir. Özекinci ve ark. (2009) tarafından min-maks boy 10 cm ve 32 cm, b değeri ise 2,730 olduğu bildirilmiştir. Daha önceki çalışmalarla hesaplanan değerlerin araştırımada hesaplanan değerlerden farklı olması çalışmaların farklı denizel bölgelerde ve koşullarda yapılmış olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir (Tablo 1).

Araştırmada ele alınan diğer dil balığı türü *P. lascaris* için Angeliki ve ark. (2020) tarafından minimum ve maksimum boylar 13,8 cm ve 26,19 cm, b değeri ise 3,430 olarak belirlenmiş türün bu araştırmaya benzer şekilde pozitif allometrik büyümeye sahip olduğu tespit edilmiştir. Mendes ve ark. (2004) tarafından ise bu boylar sırasıyla 20,3 cm ve 33,4 cm, b değeri ise 3,130 olarak hesaplanmış ve bu araştırma sonuçlarından farklı olarak türün izometrik büyümeye sahip olduğu saptanmıştır. Froese ve Pauly (2003) tarafından minimum ve maksimum boylar 28,1 cm ve 66,1

cm, b değeri ise 3,069 olarak hesaplanmıştır. Önceki bazı çalışmalarda *Pegusa lascaris* ile ilgili hesaplanan boy-ağırlık ilişkisi değerlerinin bu araştırma sonuçlarından farklı olması çalışmaların farklı denizel ortamlarda, farklı zamanlarda ve kullanılan av araçlarının teknik özelliklerinin değişik olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Tablo 1'de türler üzerine yapılan daha önceki çalışma sonuçları karşılaştırılmıştır.

Sonuç

Sonuç olarak Orta Karadeniz kıyılarında avlanan dil balıklarının (*Solea solea* ve *Pegusa lascaris*) boy-ağırlık ilişkilerine ilişkin ilk verileri oluşturan bu çalışma populasyon dinamiği üzerine yapılacak diğer çalışmalarla katkı sağlayacaktır. Ayrıca bölgede uzatma ağları ile yapılan avcılıkta hedef dışı tür olarak avlanan dil balıklarının diğer denizlerimizde hedef tür olarak etkin avcılığının yapılması ve tebliğde 20 cm olan minimumavlama boyunun yer olması, bu türler üzerinde daha dikkatli durulmasının önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca Karadeniz ekosistemi, iklim değişiklikleri, küresel ısınma ve kirlilik gibi birçok faktör tarafından etkilenecek değişim göstermektedir. Bu nedenle Karadeniz balık stoklarının yapısında,

üreme ve beslenme göçleri ile türler arasındaki rekabet ve etkileşimlerde de değişimler meydana gelmektedir (Bat ve ark., 2007). Bu değişimler son yıllarda balıkçılık faaliyetleri ve su ürünleri üretimi üzerinde de etkisini göstererek bazı değişimlere neden olmaya başlamıştır.

Karadeniz kıyı balıkçılığı için hedef dışı tür konumundan hedef tür konumuna gelen ve ekonomik değerini her geçen yıl artıran iskorpit (çarpan), bazı kaya balıkları ve yengeç türlerine benzer şekilde, yakın gelecekte de dil balıklarının hedef tür konumuna gelmesi öngörmektedir. Tüm bu etken ve öngörüler dikkate alındığında bu türler ile ilgili Karadeniz'deki araştırmalara daha fazla odaklanılarak ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Teşekkür

Çalışmaya yaptıkları önemli katkılardan dolayı, Dr. Süleyman ÖZDEMİR ve Dr. Yakup ERDEM'e teşekkürlerimizi sunarız. Bu araştırma SÜF-

1901-14-06 nolu proje ile Sinop Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir. Ayrıca 1. yazarın Sinop Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Su Ürünleri Avlama ve İşleme Teknolojisi Anabilim Dalı'nda hazırlanmış olan Doktora tezinin bir parçasını oluşturmaktadır.

ETİK STANDARTLARA UYUM

Yazarların Katkısı

Tüm yazarların makaleye katkısı eşittir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını deklare etmektedir.

Etik Onay

Yazarlar bu tür bir çalışma için resmi etik kurul onayının gerekliliğini bildirmektedir.

Kaynaklar

- Acarlı, D., Kara, A. & Bayhan, B. (2014). Length-weight relations for 29 fish species from Homa Lagoon, Aegean Sea, Turkey. *Acta Ichthyologica et Piscatoria*, 44(3): 249-257.
- Acarlı, D., Kara, A., Bayhan, B. & Coker, T. (2009). Catch composition and catch efficiency of species caught from Homa Lagoon (İzmir Bay, Aegean Sea). *Ege Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 26(1): 39-47.
- Adamidou, A., Pardalou, A. & Tsikliras, A. C. (2020). Length-weight relationships of 31 fish and invertebrate species in the Northern Aegean Sea (Eastern Mediterranean Sea). *Thalassas: An International Journal of Marine Sciences*, 36: 303-307.
- Bat, L., Şahin, F., Satılmış, H. H., Üstün, F., Birinci Özdemir, Z., Kideys, A. E. & Shulman, G. E. (2007). The changed ecosystem of the black sea and its impact on anchovy fisheries. *Journal of FisheriesSciences.com*, 1(4): 191-227.
- Bayhan, B., Sever, T. M. & Taşkavak, E. (2008). Length-weight relationships of seven flatfishes (Pisces: Pleuronectiformes) from Aegean Sea. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 8(2): 377-379.
- Bilge, G., Yapıçı, S., Filiz, H. & Cerim, H. (2014). Weight-length relations for 103 fish species from the Southern Aegean Sea, Turkey. *Acta Ichthyologica et Piscatoria*, 44: 263-269.
- Çalık, S. & Erdoğan Sağlam, N. (2017). Length-weight relationships of demersal fish species caught by bottom trawl from Eastern Black Sea (Turkey). *Cahiers de Biologie Marine*, 58: 485-490.
- Demirel, N. & Dalkara, E. M. (2012). Weight-length relationships of 28 fish species in the Sea of Marmara. *Turkish Journal of Zoology*, 36: 785-791.
- Dulčić, J. & Glamuzina, B. (2006). Length-weight relationships for selected fish species from three eastern Adriatic estuarine systems (Croatia). *Journal of Applied Ichthyology*, 22(4): 254-256. <https://doi.org/10.1111/j.1439-0426.2006.00633.x>
- Erdem, Y. & Özdemir, S. (2008). Karadeniz kıyılarında çift tekne ile çekilen ortasu trolü ile bazı pelajik balıkların avcılığı, *O.M.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi*, 23(2): 78-82.
- Erdem, Y., Özdemir, S., Erdem, E. & Birinci Özdemir, Z. (2007). Dip trolü ile iki farklı derinlikte avlanan mezgit (*Gadus merlangus euxinus* N. 1840) balığının av verimi ve boy kompozisyonunun değişimi. *Türk Sucul Yaşam Dergisi*, 3-5(3-4): 395-400.
- Esmaeili, H. R. & Ebrahimi, M. (2006). Length-weight relationships of some freshwater fishes of Iran. *Journal of Applied Ichthyology*, 22(4): 328-329.
- Froese, R. (2006). Cubelaw, condition factor and weightlength relationships: history, meta-analysis and recommendations. *Journal of Applied Ichthyology*, 22: 241-253.
- Froese, R. & Pauly, D. (Eds.) (2003). FishBase, World Wide Web Electronic Publication. <http://www.fishbase.org>, Version 5.
- Gökçe, G., Aydin, İ. & Metin, C. (2007). Length-weight relationships of 7 fish species from the North Aegean Sea, Turkey. *International Journal of Natural and Engineering Sciences*, 1: 51-52.
- Ilkyaz, A., Metin, G., Soykan, O. & Kinacigil, H. (2008). Length-weight relationship of 62 fish species from the Central Aegean Sea, Turkey. *Journal of Applied Ichthyology*, 24: 699-702.
- İşmen, A., Yiğit, C. & Ismen, P. (2007). Age, growth, reproductive biology and feed of the common guitarfish (*Rhinobatos rhinobatos* Linnaeus, 1758) in İskenderun Bay, the eastern Mediterranean Sea. *Fisheries Research*, 84(2): 263-269.

- Kalaycı, F., Samsun, N., Bilgin, S. & Samsun, O. (2007). Length-weight relationship of 10 fish species caught by bottom trawl and midwater trawl from the Middle Black Sea, Turkey. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 7: 33-36.
- Kasapoğlu, N. & Düzgüneş, E., (2013). Length-weight relationships of marine species caught by five gears from the Black Sea. *Mediterranean Marine Science*, 15(1): 95-100.
- Koutrakis, E. T. & Tsikliras, A. C. (2003). Length-weight relationships of fishes from three northern Aegean estuarine systems (Greece). *Journal of Applied Ichthyology*, 19(4): 258-260. <https://doi.org/10.1046/1439-0426.2003.00456.x>
- Le Cren, E. D. (1951). The length-weight relationship and seasonal cycle in gonad weight and condition in the perch (*Perca fluviatilis*). *Journal of Animal Ecology*, 20(2): 201-219. <https://doi.org/10.2307/1540>
- Mendes, B., Fonseca, P. & Campos, A. (2004). Weight-length relationships for 46 fish species of the Portuguese West Coast. *Journal of Applied Ichthyology*, 20(5): 355-361.
- Moutopoulos, D. K. & Stergiou, K. I. (2002). Length-weight and length-length relationships of fish species from the Aegean Sea (Greece). *Journal of Applied Ichthyology*, 18: 200-203.
- Özaydin, O. & Taskavak, E. (2006). Length-weight relationships for 47 fish species from Izmir Bay (eastern Aegean Sea, Turkey). *Acta Adriatica: international journal of Marine Sciences*, 47: 211-216.
- Özaydin, O., Uçkun, D., Akalın, S., Leblebici, S. & Tosunoğlu, Z. (2007). Length-weight relationships of fishes captured from Izmir Bay, Central Aegean Sea. *Journal of Applied Ichthyology*, 23: 695-696.
- Özdemir, S. & Duyar, H. A. (2013). Length-weight relationships for ten fish species collected by trawl surveys from Black Sea coast, Turkey. *International Journal of Chemical, Environmental and Biological Sciences*, 1: 2320-4087.
- Özdemir, S. & Erdem, E. (2011). Comparison of size composition and catch amount of whiting (*Merlangius merlangus euxinus*, N.) and red mullet (*Mullus barbatus ponticus*, E.) captured by bottom trawl in different fishing fields. *Journal of FisheriesSciences.com*, 5(3): 196-204.
- Özdemir, S. & Erdem, E. (2018). Monitoring of weekly catch per unit effort (CPUE) and some biological features of bluefish (*Pomatomus saltatrix* Linnaeus, 1766) captured from southern Black Sea coasts of Turkey. *Marine Science and Technology Bulletin*, 7(2): 68-73.
- Özdemir, S., Erdem, E., Birinci-Özdemir, Z. & Aksu, H. (2015). Monthly monitoring of length-weight relationships of allis shad (*Alosa immaculata* Bennett, 1835), horse mackerel (*Trachurus mediterraneus* Steindacher, 1968) and sprat (*Sprattus sprattus* Linnaeus, 1758) from the southern Black Sea, Turkey. *Cahiers de Biologie Marine*, 56(1): 25-30.
- Özdemir, S., Özsandıkçı, U., Erdem, Y. & Büyükdeveci, F. (2017a). Seasonal catch compositions of turbot gillnets in Southern Central Black Sea Coasts. *Yunus Research Bulletin*, 17(4): 325-334.
- Özdemir, S., Özsandıkçı, U., Erdem, Y. & Büyükdeveci, F. (2017b). Sinop kıyılarında kullanılan fanyalı uzatma ağlarına hedef dışı yakalanan yengeç türlerinin av kompozisyonu. *Türk Denizcilik ve Deniz Bilimleri Dergisi*, 3(2): 55-62.
- Özdemir, S., Söyleyici H., Birinci Özdemir, Z., Özsandıkçı, U. & Büyükdeveci, F. (2018). Determination of monthly length-weight relationships and length composition of whiting (*Merlangius merlangus euxinus*) captured from the Black Sea Coasts (Sinop-Samsun). *Aquatic Research*, 1(1): 26-37.
- Özdemir, S., Erdem, E., Birinci Özdemir, Z. & Şahin., D. (2009). Karadeniz'de avlanan pelajik türlerden İstavrit (*Trachurus trachurus*), Lüfer (*Pomatomus saltatrix*) ve Tırı (*Alosa alosa*) balıklarının boy kompozisyonundan populasyon parametrelerinin tahmini. *Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 21(1): 1-8.
- Özekinci, U., Cengiz, Ö., Ismen, A., Altınagac, U. & Ayaz, A. (2009). Length-weight relationships of thirteen flatfishes (Pisces: Pleuronectiformes) from Saroz Bay (North Aegean Sea, Turkey). *Journal of Animal and Veterinary Advances*, 8(9): 1800-1801.
- Pauly, D. (1984). Fish population dynamics in tropical waters: a manual for use with programmable calculators. ICLARM. Manila, Philippines, 325 p.
- Pauly, D. (1993). Fishbyte section editorial. Naga ICLARM Q. 16: 26.
- Petrakis, G. & Stergiou, K. I. (1995). Weight-length relationships for 33 fish species in Greek waters. *Fisheries Research*, 21: 465-469.
- Ricker, W. E. (1975). Computation and interpretation of biological statistics of fish populations. *Bulletin of the Fisheries Research Board of Canada*, 191: 1-382.
- Sağlam, N. E. & Sağlam, C. (2012). Population parameters of whiting (*Merlangius merlangus euxinus* L., 1758) in the South-Eastern Black Sea. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 12: 831-839.
- Samsun, N., Kalaycı, F., Samsun, O. & Bilgin, B. (2006). Samsun Körfezi'nde avlanan istavrit (*Trachurus trachurus* L., 1758) balığının bazı biyolojik özelliklerinin belirlenmesi. *Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi*, 23(1/3): 481-486.
- Samsun, O. & Akyol, O. (2017). Exploitation rate of whiting, *Merlangius merlangus* (Linnaeus, 1758) in the Central Black Sea, Turkey. *Turkish Journal of Maritime and Marine Sciences*, 3(1): 20-26.
- Samsun, O., Akyol, O., Ceyhan, T. & Erdem, Y. (2017). Length-weight relationships for 11 fish species from the Central Black Sea, Turkey. *Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi*, 34(4): 455-458.
- Schneider, J. C., Laarman, P. W. & Gowing, H. (2000). Length weight relationships. In: Schneider JC, (Ed). Manual of fisheries survey methods II: with periodic updates. Michigan Department of Natural Resources, Fisheries Special Report 25, Ann Arbor.
- Tsagarakis, K., Başusta, A., Başusta, N., Biandolino, F., Bostancı, D., Buz, K. & Machias, A. (2015). New fisheries-related data from the Mediterranean Sea (October 2015). *Mediterranean Marine Science*, 16(3): 703-713.
- Veiga, P., Machado, D., Almeida, C., Bentes, L., Monteiro, P., Oliveira, F. & Gonçalves, J. M. S. (2009). Weight-length relationships for 54 species of the Arade estuary, southern Portugal. *Journal of Applied Ichthyology*, 25(4): 493-496.

Yeşilçicek, T., Kalayci, F. & Şahin, C. (2015). Length-weight relationships of 10 fish species from the Southern Black Sea, Turkey. *Journal of Fisheries Sciences.com*, 9(1): 19-23.